

Семинар-тренинг

Спорт билан шуғулланиш жараёнида ҳам жароҳат олиш ёки бошқа кўнгилсиз ҳодисалар юз бериши мумкин. Бундай ҳолатларда, албатта, тез ёрдам чақириш керак бўлади. Аммо тез ёрдам етиб келгунича машғулоти ўтказётган мураббий биринчи ёрдам кўрсатиши зарур. Бунинг учун эса унда биринчи ёрдам кўрсатиш малакаси бўлиши даркор.

БИРИНЧИ ЁРДАМ ЎЗ ВАҚТИДА КЎРСАТИЛСА...

Шу мақсадда ИИБ «Жар» спорт-соғломлаштириш комплексида фаолият юритаётган спорт тўғрақлари мураббийларининг тиббий малакасини ошириш бўйича семинар-тренинг ўтказилди.

Тадбирда ИИБ Тиббиёт бошқармаси марказий поликлиникасининг малакали шифокорлари спорт мураббийларига биринчи ёрдам кўрсатиш бўйича тавсиялар беришди ҳамда кўргазмани чиқишларини намоиш этишди.

Шундан сўнг тадбирнинг савол-жавоб қисми бошланди. Спорт мураббийлари энг кўп учрайдиган ҳаво етишмай қолиб ҳушидан кетиш, тутқаноқ тутиб қолиши, суякнинг очик синиши, юрак хуружи юзага келганида энг биринчи ёрдам қандай кўрсати-

лиши юзасидан саволлар беришди. Мутахассис-шифокорлар ҳар бир саволга атрофлича жавоб қайтариш билан бир қаторда, уни кўргазмани тарзда намоиш этишди. Ўз навбатида, тери-таносил касалликлари бўйича шифокор ҳам тадбир иштирокчилари томонидан берилган саволларга жавоб қайтарар экан, ўзининг қимматли тавсияларини бериб ўтди.

Тадбир сўнггида иштирокчилар бу каби семинар-тренинглар келгусида ҳам уюштириб турилса, мақсадга мувофиқ бўлишини таъкидлашди.

Сарвар СОБИРОВ,
«Postda» мухбири.
Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

Муносабат

ЭКСПЕРТ-КРИМИНАЛИСТИКА ФАОЛИЯТИ

замонавий илм-фан ютуқлари асосида
янада такомиллаштирилади

ИИБ Академиясида ички ишлар органлари эксперт-криминалистика хизмати фаолиятини такомиллаштириш масалаларига бағишланган йиғилиш ўтказилди. Унда Президентимизнинг жорий йил 8 февралдаги «Ички ишлар органларининг эксперт-криминалистика фаолиятини замонавий илм-фан ютуқларини кенг жорий этган ҳолда янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини самарали ташкил қилишнинг муҳим вазифалари муҳокама қилинди.

Таъкидландики, бугунги кунда жиноятчиликка қарши курашишда замонавий фан ва техниканинг илғор ютуқлари, хусусан, криминалистик илмий усул ва воситаларни қўллаш амалиётини янги босқичга олиб чиқиш тақозо этилмоқда. Бунинг учун ашёвий далилларнинг криминалистик тадқиқотларини янада такомиллаштириш, ички ишлар органлари эксперт-криминалистика бўлинмаларининг бу борадаги имкониятларини ошириш лозим. Мазкур қарор айтиш шундан иборат бўлганки, топгани билан аҳамиятлидир.

Қарорга кўра, келгусида Ички ишлар вазирлиги Академиясида замонавий эксперт-криминалистика жихозлари ва техник воситалар билан таъминланган ўқув-лаборатория комплекси яратилади. 2022–2023 ўқув йилидан бошлаб Академиянинг бакалавриат дастури бўйича таълим тизимида «Рақамли криминалистика асослари» фани бўйича ўқитиш йўлга қўйилади. Бун-

дан ташқари, Криминалистик экспертизалар кафедрасида дактилоскопик, трасологик, баллистик, совуқ қуроллар, портрет, хатшунослик ҳамда ҳужжатларни техник-криминалистик экспертиза ва тадқиқотлари ўтказилади. Эксперт-криминалистика тадбирларини ўтказиш орқали кибермакондаги жиноятларни аниқлаш ва фош этиш методикалари ишлаб чиқиладди. Шунингдек, Криминалистик экспертизалар кафедраси профессор-ўқитувчилари хорижий мамлакатларнинг (Ҳиндистон, Туркия, Корея Республикаси, Россия Федерацияси, Беларусь, Хитой) етакчи олий таълим муассасаларида замонавий криминалистик экспертиза турлари бўйича қисқа муддатли ўқув курсларида ўқитилади.

Республикада шахслнинг ДНК, юз қиёфаси, қўл бармоқ излари каби биометрик маълумотларидан ноқонуний фойдаланишнинг олдини олишнинг ҳуқуқий механизми йўлга қўйилади. Учувчисиз учуш қурилмалари (дронлар) ёрдамида шахсни идентификация қилиш ҳамда гиёҳвандлик воситаларини видеотасвир орқали аниқлаш тизимлари яратилади. Эксперт-криминалистика бўлинмалари ходимлари фаолияти «Мотивация-шароит-рағбат-натига» тамойили асосида баҳоланади ва рағбатлантириш тизими йўлга қўйилади.

Шухрат ЮЛДАШЕВ,
ИИБ Эксперт-криминалистика бош маркази бошлиғининг биринчи ўринбосари, подполковник.

КЕЧА

ВА

БУГУН

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

Учинчи секторда

ЖАМОЛ ОЧАЁТГАН ЖИЛВОН

Давлатимиз раҳбари томонидан ҳаётга жорий этилган «маҳаллабай» ва «фуқаробай» ишлаш тизими жойлардаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш, одамларнинг кундалик ташвишларини аниқлашда самарали йўл эканлиги ўз исботини топмоқда. Айниқса, ижтимоий аҳволи оғир маҳаллаларни ободонлаштириш, ишсиз аҳоли вакиллари аниқлаш ва уларни даромадли иш ўринлари билан таъминлаш борасидаги ташаббус ҳамда кенг амалий ишлар натижасида айни вақтда кўплаб оилаларга хурсандчилик кириб келмоқда.

Жумладан, вилоятимиздаги ҳар бир маҳалла инфратузилмасини яхшилаш, ичимлик суви тармоқларини, боғча, мактаб, тиббиёт муассасалари, маданият марказларини таъмирлаш ва қуриш, энг муҳими, одамларни рози қилиш мақсадида қатор чора-тадбирлар белгиланди. Шу асосда вилоятнинг 3-секторига қараши Шофиркон туманининг Қизилқум чўлига туташ «Жилвон» маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам коммуникация тармоқларини таъмирлаш ва янгилаш билан бир қаторда, аҳоли бандлигини таъминлаш, оилалар моддий манфаатдорлигини ошириш каби долзарб жиҳатларга эътибор қаратиляпти.

Туман марказидан 22 километр узоқликда жойлашган «Жилвон» маҳалла фуқаролар йиғинида 751 та оила ва 3 минг 200 нафардан ошиқ аҳо-

ликликни, бошқа савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари аҳоли хизматида.

Дастурга кўра, дастлаб Жилвонда 40 километрлик қишлоқ ички йўлини таъмирлаш ва шағаллаштириш, қарийб 22 минг метрга чўзилган электр энергияси тармоғини қайта қуриш, эскирган 11 та трансформаторни соз ҳолга келтириш ҳамда қўшимча 2 та янги трансформаторни ўрнатишга киришилди.

Кўп йилдирки, жилвонликларни қийнаб келаётган жиддий муаммолардан яна бири тоза ичимлик суви таъминотидир. Бу муаммо ҳам дастурга мувофиқ узил-кесил ҳал қилинади. Худудда бу борада амалий иш бошланди. Аниқроғи, қайта реконструкция

дан самарали фойдаланишга доир тавсиялар ишлаб чиқилиб, аҳолининг эҳтиёжманд қисмига чорва моллари, парранда тарқатиш ишлари бошлаб юборилди.

Туманда «Автотехсервис барака файз» МЧЖ билан тузилган шартномага кўра, 630 бош йирик шохли чорва моли, бир ёшгача бўлган зотдор бузоқлар «Халқ банки» туман филиалининг 3 йиллик кредит маблағи асосида эҳтиёжманд хонадонларга расмийлаштириб берилмоқда. Тажрибали деҳқон Олим Шодиев раҳбарлигидаги «Тилло» фермер хўжалиги ҳам бу ишга ўз ҳиссасини қўшиб, 260 бош қўй етказиб бермоқда. Тадбиркорлик ташаббуси борлар моддий қўллаб-қувватланмоқда, хонадонлар томорқасига ихчам иссиқхоналар қуриб берилиб, турмуш шароитини яхшилаш чоралари кўрилмоқда.

Йўл таъмири ва ерларни текислаш, тозалаш ишларига 43 та махсус техника ва транспорт, 37 та оғир юк автомашинаси, 3 та юклагич, 2 тадан экскаватор ва грейдер жалб қилиниб, 4,3 километр йўл шағаллаштирилди ва аҳоли томорқасига борадиган ариқнинг 200 метр қисми ҳашар йўли билан тозаланди, маҳалла йўл бўйларига 11 минг 200 туп мевали ва манзарали дарахт кўчати ўтқазилди. Муҳими, бу борадаги ишлар давом эттирилмоқда ва чўлқуварлар маҳалласи яқин ойлarda обод масканга айланади.

Меҳриддин МУСТАФОЕВ,
подполковник.
Мирзокул АҲАДОВ,
«Postda» мухбири.

Бухоро вилояти.

ли истиқомат қилмоқда. Шундан 375 нафари пенсия ёшидагилар, 56 нафари жисмоний имконияти чекланганлар ҳамда 200 нафарга яқини ишсизлардир. Яна 87 та оила кам даромадлиларга киради. Аҳоли асосан пахта ва ғаллачиликда банд бўлган 17 та фермер хўжаликларида меҳнат қилишади. Худудда 29-сонли умумтаълим мактаби, оилавий по-

Жилвонликлар хонадонлари табиий газдан баҳраманд, аммо худудда қишлоқларaro ўтказилган 4 минг 300 метрдан иборат табиий газ қувурларини таъмирлаш, бўяш, талаб даражасида сақлашга оид юмушлар бор. Шу қаторда 21 та газ маромлаш пункти қайта тафтишдан ўтказилиб, 96 та газ ҳисоблаш ускунаси билан таъминлаш тақозо қилинмоқда.

қилинган «Чақар» сув иншоотидан Кичик Чақар қишлоғига 2 минг 700 метр масофага пластмасса қувур тортилиб, 90 дан ортиқ оила ва 400 га яқин аҳолига истеъмолга яроқли ичимлик суви етказиб бериш ишлари якунланмоқда.

Ma'naviyat va ma'rifat darsi

Tamaddun tarixiga nazar tashlasak, insoniyat har qanday buyuk ixtirolar va kashfiyotlarga faqatgina ilm-fan yutuqlari asosida erishgan. Bugungi zamonaviy hayotni ham ilm-ma'rifat va ta'lim taraqqiyotisiz tasavvur etib bo'lmaydi. Dunyoning eng ilg'or davlatlarida ta'limni rivojlantirish birinchi galdagi ustuvor vazifa sifatida belgilanishi ham bejiz emas. Chunki yurt ravnaqi va uning istiqboli aynan shu sohada qo'lga kiritilgan yutuqlar bilan chambarchas bog'liqdir.

UCHINCHI RENESSANSNING TO'RT UZVIY HALQASI

Mamlakatimizda ham yosh avlodni komil inson qilib voyaga yetkazishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Xususan, yoshlar masalasi davlat siyosati darajasiga ko'tarilib, ularni yuksak ma'naviyatli, zukko, bilimdon, yurt taqdirini o'z zimmasiga olishga qodir avlod sifatida voyaga yetkazish uchun zarur shart-sharoitlar muhayyo qilinyapti. Prezidentimiz rahbarligida ta'lim tizimini tubdan o'zgartirish, har tomonlama yetuk, malakali mutaxassis kadrlar tayyorlash hamda Vatanga sadoqatli yangi avlodni voyaga yetkazish mexanizmlarini yaratish maqsadida olamshumul islohotlar amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz rahbari ta'kidlaganidek, biz keng ko'lamli demokratik o'zgarishlar, jumladan, ta'lim islohotlari orqali O'zbekistonda yangi Uyg'onish davri, ya'ni uchinchi Renessans poydevorini yaratishni o'zimizga asosiy maqsad qilib belgiladik. Yurtboshimiz iborasi bilan aytganda:

«Biz maktabga-cha ta'lim va maktab ta'limi, oliy va o'rta maxsus ta'lim tizimi hamda ilmiy-madaniy muassasalarni bo'lg'usi Renessansning to'rt uzviy halqasi, deb bilamiz. Bog'cha tarbiyachisi, maktab muallimi, professor-o'qituvchilar va ilmiy-ijodiy ziyolarimizni esa yangi Uyg'onish davrining to'rt tayanch ustuni, deb hisoblaymiz».

Ma'lumki, boy tarixga ega yurtimizda birinchi Renessans – Sharq Uyg'onish davri

IX–XI asrlarda yuz bergan. Bu davrda buyuk allomalarimiz yaratgan ilmiy va falsafiy asarlar hamda hamon dunyoni lol qoldirayotgan ixtirolari jahon sivilizatsiyasi rivojiga munosib hissa qo'shdi. Aniq fanlar sohasida Muhammad Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniy, Ahmad Farg'oniy, falsafa sohasida Abu Nasr Forobiy, tibbiyot sohasida Abu Ali ibn Sino,

sohasidagi o'zgarishlar, oddiy hayotimizda ro'y berayotgan yuksalishlar jarayonlari misolida ko'rishimiz mumkin. Uchinchi Renessans poydevorini yaratish borasida sa'y-harakatlarning lokomotivi sifatida ta'lim-tarbiya, ilm-fan, ma'rifatni rivojlantirish g'oyasi tanlangani ushbu tashabbusning g'oyat hayotiyligi

Tadqiqotlar hamda ilmiy kuzatishlar shuni ko'rsatadiki, inson hayoti davomida oladigan barcha ma'lumotning yetmish foizini besh yoshgacha bo'lgan davrda olishi aniqlangan. Bolaning intellektual shaxsini shakllantirish, ta'lim xizmatlarini yaratish orqali sifat darajasini oshirishga alohida e'tibor qaratilayotgani sohadagi izchil islohotlarning natijasidir.

Yangi O'zbekistonni barpo etishning zarur siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-ma'rifiy asoslari yaratilishi barobarida, maktabgacha ta'limdagi qamrov darajasini oshirish hozirgi 62 foizdan kamida 80 foizga yetkazish, 2022–2023-yillarda 6 yoshli bolalarni maktabgacha tayyorlov tizimi bilan qamrab olish darajasini 90 foizga, 2024–2025 o'quv yili yakuniga qadar 100 foizga yetkazish, maktabgacha ta'lim tashkiloti xodimlarining professional tayyorgarligi va mahoratini oshirib borishning takomillashtirilgan tizimini joriy etish, maktabgacha ta'lim-tarbiya jarayonlarini ilmiy asoslangan yondashuvlar asosida takomillashtirish keyingi yillar uchun asosiy vazifalar qilib belgilab olindi.

Muhim o'zgarishlardan yana biri shundaki, davlat-xususiy sheriklik doirasida oilaviy bog'chalar shaklida o'qitishning muqobil modeli amalga oshirildi. Butun respublika bo'ylab maktabgacha ta'lim tashkilotlariga qisqa muddatli, ya'ni to'liq kunli bo'lmagan guruhlar kabi ta'limning muqobil shakli joriy etilmoqda.

So'nggi yillarda o'qituvchi-muallimlarning obro'sini oshirish, mavqeyini ko'tarish davlat siyosatining ustuvor vazifalaridan biriga aylandi. Natijada maktab o'qituvchilarining oylik maoshi bir yarim barobar ko'paytirilganligi, davlat mukofotlari bilan taqdirlanayotgan ustozlar soni oshib borishi, o'qituvchi tayyorlaydigan hisobotlar, qog'ozbozliklar soni keskin kamaytirilganligining o'zi ham ta'limning bu bosqichida ulkan ijobiy o'zgarishlarga zamin bo'ldi. Islohotlar, o'zgarishlar natijasida respublika bo'yicha qariyb 16 ming nafarga yaqin erkak o'qituvchi maktablarga qaytdi.

Bu borada ichki ishlar organlari uchun munosib kadrlar tayyorlab beradigan IIV Akademiyasi va Malaka oshirish instituti faoliyatini tubdan yaxshilash bo'yicha ham chora-tadbirlar amalga oshirildi. Yuqori kasbiy bilim va ko'nikmalarga ega, intellektual salohiyatli va jismonan yetuk yoshlarni tarbiyalash maqsadida vazirlik ixtisoslashtirilgan maktab-internati, 14 ta akademik litsey va 1 ta «Temurbeklar maktabi» faoliyat yuritmoqda.

Ilmga, ma'rifatga tashna xalqimiz. Qonimizda jo'sh urib turgan shijoat ajdodlardan merosdir. Shunday ekan, dunyo sahniga yangi O'zbekiston timsolida yangi tamaddun bilan bo'ylashmoqdamiz. Zero, uchinchi Renessans poydevorining mustahkam asosi bo'lib xizmat qiluvchi bugungi buyuk g'oyalarda ana shunday ulug' maqsadlar mujassamdirl.

Azizjon FAYZIYEV,
mayor.

tilshunoslikda Mahmud Zamaxshariy barakali ijod qilgan.

Renessansning ikkinchi davri esa Amir Temur va Temuriylar davriga to'g'ri kelib, nafaqat Movarounnahr, balki butun Markaziy Osiyo o'lkalari o'z taraqqiyotining yangi pog'onasiga ko'tarildi. Sohibqiron bobomiz ilm-fan rivojiga rahnamo bo'lib, olimlar, san'atshunoslar, yozuvchilar, shoirlarga alohida g'amxo'rlik ko'rsatgan.

Bugungi kunda, O'zbekistonda yangi uyg'onish – uchinchi Renessans davri boshlandi. Buni bugungi kunda yurtimizdagi jadal rivojlanishlar, ta'lim va ilm-fan

ni ta'minlovchi eng muhim omildir. Zotan, millatning ilm-ma'rifati yuksalishi barobarida, uning farovonligi va ertangi kunga ishonchi oshib boraveradi.

Yangi O'zbekistonning keyingi taraqqiyoti jarayonida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish, umumta'lim maktablari faoliyatini yaxshilash, oliy ta'lim tizimini dunyo standartlariga moslashtirish, xalqaro reytinglarga kiritish, o'quv yurtlariga qabul qilishda adolatli tizimni o'rnatish, yurtimizda nufuzli chet el universitetlarining filiallarini ochish kabi ko'plab ishlar olib borilmoqda.

Бизнинг суҳбат

ШАҲНОЗА СОАТОВА:

«ҚАЛБНИ ҚАНОТЛАНТИРИШ КЕРАК»

Бугун блогерлар орасида ўз соҳасини яхши ўзлаштирган, одамларнинг олқишига сазовор бўлаётганлари кўпчиликти ташкил этади. Лекин «мен блогерман, шунча «подписчигим» бор» дея, ўз манфаати йўлида иш кўраётганлар ҳам йўқ эмас. Бундай блогерларга муносабат қандай? Умуман, чет давлатларда блогерларнинг фаолият кўрсатиши, ҳуқуқий мақоми қандай йўлга қўйилган?

Шу ва бошқа ўзимизни қизиқтирган саволларга жавоб излаб, блогер Шаҳноза Соатова билан суҳбатлашдик.

– Ҳар бир инсон жамиятда рўй бераётган жараёнларга жамоатчилик муносабатини кузатиши ва ўзининг ҳам муштақил фикри бўлиши лозим, албатта. Бунинг учун билим, миллий онг ривожланган бўлиши керак. Шундагина у оқни қорадан, яхшини ёмондан фарқлаб, фикрлар чорраҳасида ўзи учун муҳим хулосага кела олади.

Блогерлар алоҳида касб эгаси эмас, уларга жамоатчилик фаоллари деб қараш тўғрироқ бўлади. Бунда ҳар хил қатлам ва ёшдаги, турли соҳа ва касб эгаларини кўриш ва уларнинг турфа фикрлари, нуқтаи назари ва қарашларидаги ўзига хосликни кузатиш мумкин.

Энди бевосита блогерларни бир ерга жамлаш ва уларнинг фаолиятига давлат аралашуви, махсус қонун-қоидалар асосида ишлаши масаласига келсак, бу жуда қийин жумбоқ. Қолаверса, бу мамлакатимизда олиб борилаётган сўз эркинлигини таъминлаш борасидаги ишларга зид бўлади ва жамият ҳам зарар кўради. Айнан шундай тажрибани бундан бир неча йил аввал Россияда қўллаб кўришди. Яъни, уч мингдан ортиқ кузатувчиси бўлган блогерларни рўйхатдан ўтган ОАВга тенглаштириш, уларнинг фаолиятини лицензиялаш ва ОАВларнинг қонун-қоидалари асосида ишлатишга ҳаракат бўлди. Бу уриниш муваффақиятсизликка учради. Қолаверса, бундай чекловлардан кейин блогерлар анонимга ўтиб кетишди. Бу эса улар билан ишлашни янада қийинлаштирди.

– **Муносабат, таҳлил, танқидни сўз эркинлигининг муҳим омиллари, дейиш мумкин. Бугун айнан шу омиллари жамиятдаги айрим камчиликларни бартараф этишда қанчалик аҳамият касб этмоқда?**

– Сўз эркинлигини таъминлашда муносабат, таҳлил, танқид жуда керакли жиҳатлар. Бу шунчаки рўй бермайди. Бунда фактларни ўрганиш, уларни қийслаш ва муҳим хулосага келиб, унинг атрофдагиларга ёйилиши натижаси-

да фикр фикрга урилиб, янги фикрлар туғилади ва айнан бир йўналиш бўйича аниқ қарашлар шаклланади. Жамиятдаги масалаларга бошқача назар ташлаш ва турлича нуқтаи назарлар муаммолар ечимига тезда ечим топилишида фойдали, деб ўйлайман.

Шу ўринда бир мисол келтирмоқчиман. Кўпчилик афғон қозонида овқат қилишнинг афзалликлари тилга олади. Аммо уни ишлаштиришни билмаган ошпаз учун бу буюм ниҳоятда хавфли, тақдор айтман – ўта хавфли. Чунки ундан қопқоғи ёпиқ ҳолда фойдаланилади. Овқат мазали пишади, аммо берк қозоннинг ичидаги босим тобора ортиб боради. Агар вақти-вақти билан шу босим камайтириб турилмаса, қозон «портлайди».

Жамиятда ҳам шундай жараёнлар кечади. Яъни, жамият қанчалик ёпиқ ва берк бўлса, фикр билдирилмаса, таҳлил қилинмаса, одамларнинг мулоҳазалари ичида қолса, мулоқот бўлмаса, турлича нотўғри қарашлар шаклланиб, муаммолар ортиб бораверади.

Ташвишлиси, давлатнинг бугуни, келажаги ҳақида гумонлар ҳам кўпаяди.

– **Юртимиздаги ислохотларга ҳолисона муносабат билдириб келаётган фаол блогерлардансиз. Фаолиятингизда қандайдир тўсиқ, тақиққа учраганмисиз?**

– Сўнгги йилларда бундай ҳолатларга дуч келмадим. Бироқ айрим сабаблар билан, баъзан ўзимнинг хатоларим сабаб, баъзан илтимосларга йўқ дея олмай, позициямда туришга ирода етмай, постларимни ўчирган, таҳрир қилган пайтларим бўлган.

Агар фаолиятимда бирор жиддий қаршилиқка учрасам, янаям қаттиқ курашаман. Шунинг учун бевосита босимлар самарали эмас. Бу деганим, умуман босимлар йўқ, ҳамма эмин-эркин ижод қилиб, ўн баллик шкалада ўн баллик бемалол гапира

оляпти, дейишга ҳали анча бор.

Ҳозирда жамиятимиз сўз эркинлиги ва ахборот майдонида ўзига хос ўтиш жараёнларини бошдан кечиряпти. Блогер сифатида буни яхши биламан ва қуруқ «хайп» ортидан чопмасликка ҳаракат қиламан. Балки, муаммонинг илдизини топиб, таҳлил қиламан, томонларни эшитишга уринаман. Агар бунга имконим бўлмаса, улар томонда туриб фикрлаб кўраман.

– **Соҳа мутахассиси сифатида юртимизда она тилимизнинг бор имкониятларини юзага чиқариш, ташкилот ва идораларда давлат тилида иш юритиш йўлида олиб борилаётган ислохотлардан қанчалик кўнглингиз тўлади?**

– Ҳаммаси энди бошланди, бугун биз «Ўзбек тили бор, у яшашга ҳақли, унинг қатор имкониятлари мавжуд», деган «хайқириш», яъни тарғибот босқичида турибмиз. Бу борада қилинадиган амалий ишларимиз жуда кўп. Мисол учун, интернетда ўзбек тили бўйича саволлар билан мурожаат қилиб, жавоб оладиган марказлашган ягона сайтимиз йўқ. Инглиз, рус, француз ва бошқа тилларда бор. Қозоқларнинг учта шундай сайти борлигини аниқ биламан. Дейлик, бирон сўзнинг имлоси, маъноси, таржимасини текшириш, атаманинг маъносини, қисқартма сўзларнинг ёйилмасини кўриш, у ёки бу гап ғализ тузилмаганмикин, деган иккиланишни йўқотиш учун мукамал лўғатларимиз, соҳавий атамалар жамланган порталимиз йўқ.

Яна бир жиҳат, тилимизга четдан қанчадан-қанча атамалар, соҳавий, кундалик турмушда фойдаланиладиган сўзлар кириб келяпти. Улар қонунчиликка ҳам ўша тилда, қандай бўлса, шундайлигича ўрнашяпти. Агар бу ҳолат давом этса, тилимиз қурама, яъни ҳар хил тилдан олинган сўзларнинг охирига битта кесим қўшиб гапириладиган тилга айланиб қолади. Тилимиз бу борада жуда муҳофазасиз, деб ўйлайман. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Шаҳноза СОАТОВА – Адлия вазирининг маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш масалалари бўйича маслаҳатчиси. Филолог, блогер. Телеграм мессенжерда «Shahnoza Soatova blogi» канални юритади.

Узоқ йиллар давомида республикамизнинг турли нашрларида журналистик фаолиятини олиб борган. 2018 йилда ўтказилган блогерлар чемпионати голибаси, 2020 йилда «Шуҳрат» медали билан тақдирланган.

Яъни, бизга кираётган ҳар битта сўзни «филтрлаб», шу туришича ўзбек тилига кирса бўладими ё йўқ, ўзига яраша мезонларга кўра таҳлил қилиб, унинг бошқа бир таржимаси бор, дея бонг уриб турадиган атамалар кўмитаси зарур. Бунинг учун изланиш, ишлаш керак.

– **Тадбирларда кенг жамоатчилик, хусусан, ёшлар билан мулоқот қилганда, улардаги қайси жиҳатлар сизни ташвишлантиради? Ёки, аксинча, улар сизда ҳайрат уйғота олганми? Эртанги кун эгаларининг шижоатини қандай баҳолаган бўлардингиз?**

– Учрашувларда айрим ёшларнинг гендер тенглиги масалаларини жуда нотўғри тушуниши, ўзгаришни истамаслигини кўриб, кам китоб ўқишдан ташвишланаман. Аммо бу ҳамма ёшларга берилган баҳо эмас. Шундай пайтлар бўладими, кўзида ўт чақнаб турган ёшларнинг кутилмаган саволларидан, дадил фикрларидан илҳомланиб кетаман. Баъзан ёшлар тақдим этаётган лойиҳалар ажойиб ғояларга бой бўладими, азбаройи хурсанд бўлиб кетаман. Ёшларимизнинг тилларни ўрганишга иштиёқи, ахборот технологияларига бўлган қизиқишлари кўзларимда ҳайрат ва ҳавас уйғотади. Айниқса, эртанги кунни, келажагини шу эл билан боғлаб, мен, фарзандларим шу юртда яшаймиз, дея бор билим тажрибасини миллат тараққиётига сарф этишга шайланган ёшларга хурматим чексиз.

– **Нашрларимизнинг асосий ўқувчилари ички ишлар органлари ходимларидан иборат. Ички ишлар органлари ходимларининг хизмат фаолияти ва муомаласига муносабатингиз...**

– Аспирантлик кезларим маҳалламизда фаолият кўрсатадиган профилактика инспектори сидқидилдан ишларди. У бир-иккита зўравонларни «Бу қизга ҳар хил гап қилмаларинг, у келажакда катта олима бўлади» дея огоҳлантириб қўйганини орқаваротдан эшитганман. Илмни, айниқса, қизларнинг илмли бўлишини тушунгани, қадрлагани учун ҳалигача ундан миннатдор бўламан.

Биз юридик университет талабаларининг маънавиятини юксалтириш борасида ҳамкорлик қиламиз. Уларни мутолаага жалб этиш, музейларга, кинотеатрларга олиб боришга алоҳида аҳамият қаратамиз. Хўш, бу нима учун керак? Ахир, эртага шу талабалар орасидан ички ишлар органлари ходимлари, прокуратура ходимлари, ҳуқуқшунослар, адлия ходимлари чиқади. Уларда юрак, қалб тарбияси бўлиши керак. Қалби қанотланган инсоннинг маънавий парвози ҳам юксак бўлади.

Фурсатдан фойдаланиб, юртимиз тинчлиги ва озоиштишлиги йўлида садоқат билан хизмат қилаётган ходимларнинг шарафли касбида муваффақиятлар тилаб қоламан.

**«Postda» мухбири
Гулноза ТУРҒУНБОЕВА
суҳбатлашди.**

MA'RIFAAT BO'STOMI

BOBUR RUBOIYLARI

Har kimki vafo qilsa, vafo topqusidur!
Har kimki jafo qilsa, jafo topqusidur!
Yaxshi kishi ko'rmagay yomonliq hargiz,
Har kimki yomon bo'lsa, jazo topqusidur!

Bobur, necha bu dafr meni zor aylar,
Sabrimni kam-u g'amimni bisyor aylar.
To dafrdurur, budur aning rasmikim,
Oyrib kishini azizidin xor aylar.

Ko'pdin berikim, yor-u diyorim yo'qtur,
Bir lahza-yu bir nafas qarorim yo'qtur.
Keldim bu sori o'z ixtiyorim birla,
Lekin borurimda ixtiyorim yo'qtur.

Kim yor anga ilm, tolibi ilm kerak,
O'rgangali ilm tolibi ilm kerak!
Men tolibi ilm-u tolibi ilme yo'q,
Men bormen ilm tolibi — ilm kerak.

NIHOYA ASLIDA IBTIDO

* Bir karra sodir bo'lgan holat boshqa hech qachon kuzatilmasligi mumkin. Lekin ikki marta yuz bergani, shubhasiz, uchinchi marta ham takrorlanadi.

* Agar bilsang, bitta «bugun» ikkita «ertangi kun»dan qiymatlidir.

* Har kim g'ururini yengib — yoqimli kishiga, qahrini bostirib — quvnoq bolaga, hirsini tiyib — muvaffaqiyatli odamga, hasadini yengib — baxtli insonga aylanishi mumkin.

* Agar o'y-fikrlaring bilan o'rtoqlashadigan hech kimning bo'lmasa, bu fikrlar seni o'zaro bo'lisha boshlaydi.

* Ko'p hollarda nihoya aslida ibtidodir!

* Odamzot maslahatni tomchilab oladi, lekin chelaklab tarqatadi.

* Agar narvon boshqa devorga suyalgan bo'lsa, qancha yuqoriga ilgirilama, baribir ko'zlangan joyga yetib bora olmaysan.

Fazl nomli mo'tabar bir insonning ikki yaqin odami bor edi. Birining oti Nazar, yana birining oti Soqib edi. Bir kuni Fazlning huzurida Nazar bilan Soqib bir-birlari bilan hazillashdilar, askiyabozlikka kirishdilar, oxir hazillari zilga aylandi, har ikkisi qizishib, bir-birini haqorat qilishga, urishishga kirishdilar. Nazar Soqibni ikki qo'li bilan silkib edi, Soqibning do'ppi-si yerga tushdi. U bundan juda

OBRO'

ham achchig'landi. Fazl unga:

— Nega juda ham g'azablanding? Hazilkashlikda bunday ishlar juda ko'p bo'ladi. Do'ppingning yerga tushishi bilan buncha achchig'lanishing to'g'ri emas, — dedi.

Soqib achchig'ini bosolmay:

— Nega achchig'lanmayin? Sendek ulug' kishi huzurida do'ppim yerga tushib ketib, obro'yim to'kildi, — degan edi, Fazl kulib:

— Do'ppingning yerga tushib ketgani uchun muncha g'azabla-

nishing o'rinsiz. Mening qoshimda sening obro'ying to'kilganiga ko'pgina vaqt bo'ldi. Esingda bormi, bir kuni menga: «Mening otim bir kechaning o'zidayoq Marv shahridan Nishopur shahriga yetdi», deb yolg'on so'zlagan eding. O'sha kundan boshlab so'zingga ishonmay qoldim. Obro'ying to'kildi. Endi obro' uchun talashmay qo'ya qol, yolg'onchida qanday obro' bo'ladi, dedi.

BIR ZARB UCHUN 100 TANGA

Bir dehqonning traktori buzilib qolibdi. Uning o'zi, atrofdagi odamlar traktorni tuzatishga qanchalik harakat qilmasin, uddasidan chiqa olishmabdi. Axiyri, mutaxassisni chaqirishga qaror qilibdi.

Tez orada yetib kelgan usta traktorni ko'zdan kechirib, starterning ishlayotganiga amin bo'libdi. Kapotni ko'tarib, har bir qismni sinchiklab tekshiribdi. Keyin bir bolg'ani qo'lga olibdi-da, mo'ljallab motorga qattiq zarb beribdi. Motor aslo buzilmaganday tirillab ishlab ketibdi.

Ishini yakunlagan usta uzatgan hisobni qo'lga olib, unga ko'z tashlagan dehqonning ko'zlari hayratdan katta-katta ochilib ketibdi.

— Sen motorni bolg'a bilan bir marta shunchaki urganing uchun mendan 100 tanga so'rayapsanmi?

— Do'stim, — javob qilibdi mutaxassis, — bir zarb uchun sendan bir tanga so'radim, qolgan to'qson to'qqiz tangani kerakli zarb berish orqali mana shu nosozlikni bartaraf etishga yordam bergan bilimlarim uchun o'lyapman.

ULUG'LIK

Bir kishi arab podshohining qarindosh-urug'laridan bir nechtasini o'ldirib qochib ketdi. Bir qancha vaqt o'tgandan keyin podshohning yoniga qaytib keldi, podshoh taajjublanib:

— Ajab dovyurak, qo'rqmas, jasoratli kishi ekansan, qarindoshlarimdan bir nechtasini o'ldirib buyuk gunoh qilsang ham qahr-g'azabimdan qo'rqmay yana yonimga qaytib kelding, — degan ekan. U kishi ta'zim qilib:

— Sizning afv va marhamatingizning ulug'ligini yaxshi bilaman. Gunohim buyuk bo'lsa ham, afv, marhamatingiz undan ham ulug'roqdir, — deb javob berdi.

Podshohga uning so'zi xush kelib gunohini kechirdi, in'om-ehson qildi.

Uning yaqin kishilaridan biri:

— Shunday dushmani qo'lga tushirdingiz-u, o'ch olmay, uning so'ziga aldanib ozod etdingiz, bu nima qilganingiz? — dedi.

— Ish sen o'ylaganingcha emas, undan o'ch olsam, nafsım shodlanadi, ozod qilsam, uning ko'ngli shodlanib, dunyoda nomim yaxshilik bilan yod etiladi. Mana shuni o'ylab, uni ozod qildim, — deb javob berdi podshoh.

Саломатлик сабоқлари

РУХ МОДДАСИНИНГ АҲАМИЯТИ НИМАДА?

Иммунитет танамизни ёт организмлар ҳужумидан қалқон каби ҳимоя қилади. Аммо нотўғри овқатланиш, ёмон экология ёки витамин ва минераллар етишмаслиги туфайли ушбу «ҳимоя қалқони» заифлашиши кузатилади. Иммун тизимини меъёрида ушлаб туришда муҳим ўрин эгаллайдиган омиллардан бири эса рух (цинк) моддаси ҳисобланади.

Ҳайрон бўлишингиз мумкин, лекин иммунитет айнан рух моддасига жуда муҳтож. Иммунитетнинг вирусларга қарши курашиш қобилияти унинг қондаги концентрациясига боғлиқ бўлади.

Интерферон - γ микдорини оширади. Интерферонлар вирус, бактерия ва бошқа микроорганизмларга қарши организм ҳимоясига биринчилардан бўлиб шайланувчи оқсиллардир. Уларнинг етишмаслиги оқибатида вирус танага бемалол кириши ва ҳужайраларни зарарлаши мумкин.

Ҳужайрада вируснинг «нусхалаш» хусусиятини йўқотади. Организмга тушган вирус имкон қадар «маккорлик» билан ҳаракат қилади. Ҳужайрага кириб, уни гўёки «вирус ахбороти»ни янада кенг тарқатиш учун мўлжалланган «нусхалаш аппарати»га айлантиради. Натижада зарарланган ҳужайра бир қанча ўзи қаби-ларнинг нусхасини яратиш,

ўзи эса нобуд бўлади. Бу ҳол ҳар бир ҳужайра билан юз беради ва вирус организм бўйлаб осонгина тарқалади. Айни шу сабабдан вируснинг ривожланиш жараёнини ўз вақтида тўхлатиш зарур бўлиб, бу вазифа айнан рухга юкланади.

Лимфоцитларни нобуд бўлишдан асрайди. Айнан лимфоцитлар «душман жосуслари»ни пайқаб, организмнинг ҳужумга учрагани ҳақида Т-ҳужайраларга хабар беради.

Тимус (айрисимон без) фаолиятини жадаллашти-ради. Бу безни «иммун тизимининг юраги» деб ҳам аташади. У вирусларни ўз вақтида пайқаб, уларни йўқ қилувчи Т-ҳужайраларнинг ишлаб чиқилиши учун жавобгар. Шу тариқа, организм иммунитетини яширин хавфларга дарҳол жавоб қайтариб, уларни бартараф этади. Рух етишмовчилиги тимус атрофиясига (қобилиятининг сусайишига) олиб

ке-лади ва бу бутун бошли иммун тизими фаолиятининг издан чиқишига сабаб бўлади.

Вирусли ҳужайрада ўзини ўзи нобуд қилиш сигналининг ёқади. Рух худди бошқа моддалар каби вируснинг мавжуд бўлиши учун (фақат муайян микдорда) зарур. Агар ҳужайрада минерал даражаси юқори

бўлса, у нобуд бўлади.

Кўриб турганингиздек, иммун тизими учун рухнинг аҳамияти жуда катта. Унинг етишмаслиги оқибатида, аввало, сезиш қобилиятлари – кўриш, ҳид ва таъм билиш издан чиқади ва бу иштаҳа йўқолиши, овқат ҳазм қилишнинг бузилишига олиб келади. Шунингдек, ҳорғинлик, чарчоқ, тушкун кайфият, суяклар мўртлашиши, тирноқларда оқ доғ пайдо бўлиши, соч

тўкилиши каби ҳолатлар кузатилади.

Ушбу минерал организмга асосан озиқ-овқат маҳсулотлари орқали қабул қилинади. Шу сабабдан таркибида рух моддаси кўп бўлган, жумладан, майиз, туршак, ёнғоқ, кепакли нон, нўхат, бодом ва ўрик дана-ги, тут шинниси, картош-ка, помидор, гўшт ва сут маҳсулотларини кундалик таомномага кириштириш мақсадга мувофиқдир.

ТАНАМИЗНИ ТУЗЛАРДАН ТОЗАЛАЙМИЗ

Инсон организми учун туз жуда зарур. Унинг ҳаддан ортиқ истеъ-моли эса қон босимининг кўтарилиши, тананинг сувсизланишига сабаб бўлади. Бундай ҳолатларни бартараф қилиш учун тиббий аралашув ва рецепт билан буюриладиган дори-дармонлар талаб этилади. Лекин танадаги ортиқча туздан фориғ бўлиш мақсадида табиий усуллардан фойдаланиш ҳам мумкин.

КўП МИҚДОРДА СУЮҚЛИК ИЧИШ

Ичимлик суви истеъмоли бу борада энг мақбул ва самарали йўлдир. Негаки, организм тузни эритиш

учун сувдан фойдаланади. Шу боис қанча кўп туз истеъмол қилинса, уни суюқ ҳолга келтириб, буйраклар орқали чиқариб юбориш учун шунча кўп сув ичиш зарур бўлади. Яхшиси, организмни тозалаш мақсадида уни доимий сув билан таъминлаш учун кун давомида бир маромда сув ичган маъқул.

Унутмаслик керакки, бир вақтнинг ўзида жуда кўп суюқлик ичиш

натрий етишмовчилигини келтириб чиқаради. Бу жуда хавфли бўлиб, баъзан жиддий ҳолатларга ҳам сабаб бўлади.

ЖИСМОНИЙ МАШҚЛАРНИ БАЖАРИШ

Маълумки, жисмоний машқлар билан шуғулланганда танада терлаш юзага келади ва организмдан маълум миқдордаги сув ва минераллар чиқиб кетади. Агар вужудимизда туз меъёри ортган бўлса, у ҳолда терлаш орқали унинг анча қисмидан қутулиш мумкин. Лекин бу усулдан фойдаланганда сув ичиб

туриш ва йўқотилган баъзи минераллар (калий, магний кабилар)нинг ўрнини тўлдиришни ҳам унутмаслик лозим.

Танадан тузни чиқариш учун томир уришини тезлатувчи ва ҳароратни кўтарувчи исталган машқлар тўғри келади. Югуриш, тез юриш ёки велосипед ҳайдаш кабилар бунга мисолдир.

ИСТЕЪМОЛДА ТУЗ МИҚДОРINI ЧЕКЛАШ

Буни махсус парҳез орқали амалга ошириш танадаги ушбу модда даражасини нормаллаштиришнинг яна бир муҳим шarti ҳисобланади. Ортиқча миқдордаги туз инсон тана-сида 12 соатдан 24 соатгача сақланиб туради. Ундан қутулиш учун (одатда бу 2–3 кун давом этади) 1500 мг ҳисобланган минимал кунлик меъёрни икки бараварга камайтириш керак. Туз тўпланиши ҳолати такрорланишига

Ундан қутулиш учун (одатда бу 2–3 кун давом этади) 1500 мг ҳисобланган минимал кунлик меъёрни икки бараварга камайтириш керак. Туз тўпланиши ҳолати такрорланишига

йўл қўймаслик учун унинг меъёрини мунтазам равишда кузатиб бориш муҳим.

ТАБИИЙ МАҲСУЛОТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ

Организмни ортиқча тузни чиқаришга рағбатлантирадиган кўплаб озиқ-овқат маҳсулотлари ва ичимликлар мавжуд. Масалан, сарсабил (спаржа), яшил баргли сабзавотлар, лавлаги, лимон ва пиёз бу борада самарали бўлиб, улар, ўз навбатида, кун давомида кўп миқдордаги тузнинг ҳайдалишига хизмат қилади. Қаҳва ва чой каби таркибида кофеин бўлган маҳсулотлар ҳам худди шундай таъсирга эга. Момақаймоқ илдизидан дамланган чой эса жуда фойдалидир.

Шуни ҳам ёдда тутиш керакки, пешоб ҳайдовчи воситалардан (хатто улар табиий бўлса ҳам) фойдаланганда, организм сувсизланишининг олдини олиш учун кўп миқдорда суюқлик ичиш талаб этилади.

Саҳифа материалларини Гулчеҳра АЗИМОВА тайёрлади.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

ШЕЪРИЙ ЛАҲЗА

Чақин бўлма, бўлма гуддирак,
Ердан кўнам узоқлаб кетма.
Овозингни йиртмагин бекор,
Ерни қучма — қулочинг етмас.

Ундан кўра бирор одамнинг
Мақоми бўл — ирмоқли, сойли.
Шамолларни тўсган тоғи бўл,
Осмонни бўл — юлдузли, ойли.

Шавкат РАҲМОНОВ.

Камалак

ҲАР ЛАҲЗА ИМКОНИЯТДИР

Ҳаётдан нолиган онингда, ундан эрта кетганлар ҳақида ўйла. Турмуш ўртоғингдан ранжиган чоғингда, оила қуриш насиб қилмаган инсонларни эсла. «Қулоқсиз» фарзандларинг устидан шикоят қилишдан аввал, ҳар куни зурриёт сўраб Худога нола қиладиганларни кўз олдинга келтир...

Ўтмиш — аллақачон узоқлашган поезд. Келажак — орзу ва унинг рўёбга чиқиши маълум эмас. Бугунги кун эса — ҳаёт тухфаси. Шундай экан, айнан бугун келажакка умид ва ўтмиш тажрибаси билан яшаш мақсадга мувофиқдир.

Ҳаётнинг ҳар лаҳзаси яна бир имкони-ятдир.

Фақат бир нарсани — ҲАЁТНИ йўқотиш мумкин, қолган ҳаммасини топиш ва тўғирлаш имконли.

Баъзан инсон сониянинг қадрини англай олмайди, токи у хотирага айланмагунча.

Аслида ҳаёт оддий, шунчаки инсонлар уни қатъият билан мураккаблаштиради.

Ҳаёт оқ ва қора чизиқли зебра эмас, шахмат доскасидир. Бу ерда ҳаммаси қандай юришингга боғлиқ.

Г. АЗИМОВА тайёрлади.

Бир мақол шарҳи

«АЁЗ, КЎРГАН КУНИНГ УНУТМА, КЎН ЧОРИҒИНГ ҚУРИТМА»

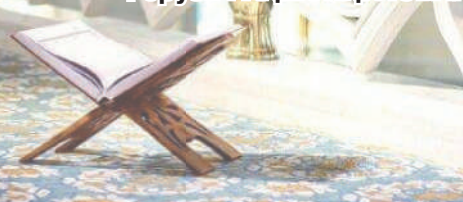
Қадимда Аёз исмли оддий бир чўпон оқиллиги ва ҳозиржавоблиги туфайли хон вазири даражасига кўтарилади. У чўпонликда кечирган оғир кунларини унутмаслик учун чориғини ҳамма вақт кўзи тушиб турадиган жойга — ўз уйининг кириш эшиги тепасига осиб қўйган экан. Ҳар гал чориғига кўзи тушганида, ўзига ўзи: «Аёз, кўрган кунинг унутма, кўн чориғинг қуритма!», деб қўяркан.

Бу мақолни юқори мартабага мингач, ўзининг аввалги ҳолини унутган, ўзидан пастроқ мартабадагиларни (ёхуд камбағалларни) менсимай қўйган кишиларга

нисбатан айтадилар. Мақолда «кўн чориғинг қуритма» дейилишига сабаб шундаки, ўтмишда кўндан, яъни хом теридан тикилган чориқ қовжираб, ёрилиб кетмаслиги учун вақти-вақти билан мойлаб турилган.

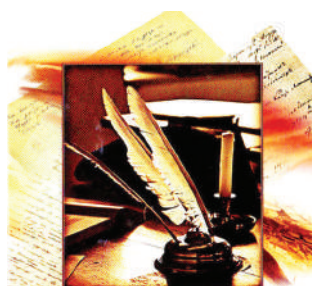
Ҳа, кеча кимлигини унутганлар бугун топганларидан айрилиши ҳеч гап эмас. Эртага эса ҳеч вақоси қолмаслиги ҳам мумкин. Аслиятдан узоқлашманг, деганида донолар шуни назарда тутган бўлса, ажабмас.

Феруза РАҲМОНҚУЛОВА.

Мутолаа

БИР ДОНА ГУГУРТ

Дафтар
хошиясидаги
битиклар

Ўткир ҲОШИМОВ

Унинг кечаси туриб чекадиган одати бор эди. Ҳар галгидек, тунги соат учда уйғонди. Қараса, бир дона ҳам гугурт қолмабди. Аксига олиб, хотини қариндошлариникига кетган...

Уйда ҳамма нарса бор-у, оддий электр иситкич йўқ экан... Тамаки хумор қилиб, эрталабгача қийна-

либ чиқди. Иккита таёқни ишқалаб ўт чиқарадиган ёввойи қабилаларга ҳаваси келди...

Бу одам лазер қурилмасини яратган машҳур олим эди...

Инсон нақадар қудратли, инсон нақадар ожиз!

Ўткир ҲОШИМОВнинг
«Дафтар хошиясидаги битиклар»
асаридан.

ДАРВОҚЕ...

ҚАТТИҚҚЎЛЛИКДАН МУАЛЛИМЛИК АФЗАЛ

Ўқувчи мактаб де-во-рига ёмон сўз ёзиб кетибди...

Мактаб директори ҳикоя қилади:

«Эрталаб мактабга келдим. Не кўз билан кўрай-ки, мактабнинг ташқи де-во-рига бўёқ билан жуда хунук сўз ёзилган эди. Қаттиқ суриштирувдан сўнг бу номаъқулчиликни ким қилганини аниқладик. Дарров унинг отасини мактабга чақирдик. Ота келди. Девордаги ёзувни кўргач, хотиржамлик билан ўғлини чақириб бе-ришимизни сўради. Ўғли келгач, ундан бу ишни

қилган-қилмаганини сўра-ди. Фарзанд айбини тан олди. Шунда ота чўнтаги-дан телефонини чиқариб, бўёқчи танишига кўнғироқ қилди ва деворни олдин-гидан ҳам чиройли қилиб беришни илтимос қилди. Шундан сўнггина ўғлига бир пас тикилиб туриб, босиқлик билан деди:

— Ўғлим! Агар бошимни мағрур кўтариб юришимга сабабчи бўла олмасанг, ҳеч бўлмаганда, уни эгиб юришимга сабаб бўлма!

Ота биздан рухсат сўраб, мактабдан чиқиб кетди. Мен ўқувчига қара-дим. У қўллари билан юзи-

ни бекитиб... йиғлар эди.

Вақт ўтиб, шу бола мак-табнинг энг олд ўқувчила-ридан бирига айланди».

Ҳақиқий мураббий ўқув-чисига хатодан гўзал нати-жа олишни, тўғри йўл то-пишни ўргатади. Қадимги-лар: «Хато тўғрилиқка олиб боради», дейишган. Мақ-сад — жазолаш эмас. Мақ-сад — муаммони ҳал этиш ва мушкулотдан ижобий натижа билан чиқиш йўли-ни топиш.

Қаттиққўлликдан муал-лимлик афзалдир.

Эркин САТТОРОВ тайёрлади.

Postda
на посту

МУАССИС:

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI

Bosh muharrir —

polkovnik
Bernora SADIKOVA

Bosh muharrir o'rinbosarlari —

mayor Azizjon FAYZIYEV
katta leytenant
Aziza BOHODIROVA

Mas'ul kotiblar —

Jahongir SHAROFBOYEV
Erkin SATTOROV

Navbatchilar —

Foziljon MAMASHARIPOV
Georgiy PETROSYAN

Sahifalovchilar —

Zokir BOLTAYEV
Ilhom JUMANOV
Akbar BOLTAYEV

TELEFONLAR:

71-231-33-88;

Faks: 71-231-40-05.

Obuna masalalari bo'yicha:

71-231-38-74;

97-420-89-24

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

ISSN 2010-5355

9 772010 535001

Tahririyat

hisob raqami

20210000700447980001.

Bank kodi 01179.

ATB

«Qishloqquyilishbank»ning

Sergeli filiali.

STIR 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'l-
yozma va suratlar egasiga
qaytarilmaydi.

Nashrimizdan ko'chirib bosil-
ganda manba ko'rsatilishi shart.

Gazeta tahririyat kompyuter
markazida terildi va sahifalandi.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa
ijodiy uyi bosmaxonasida chop
etildi.

Korxona manzili: Alisher Navoiy
ko'chasi 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti Administratsiyasi
huzuridagi Axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi
tomonidan 2020-yil 13-yanvarda
0120-raqam bilan ro'yxatga
olingan.

Buyurtma №V-5034.

Bosilish — ofset usulida.

Bichimi — A3. Hajmi — 6 bosma
taboq. 52 470 nusxada chop etildi.

Obuna raqamlari:

Yakka tartibda — 180.

Tashkilotlar uchun — 366.

Bosishga topshirish vaqti — 22.00.

Bosishga topshirildi — 21.00.

Sotuvda kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ:

100070, Toshkent shahri,
Shota Rustaveli 1-berk
ko'chasi 9-uy.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postdauz